

zbraň nebezpečnou a způsobilou k vážnému zranění a vraždě. S. se také podle návodu řídil, neboť se skutečně hnal za společností a, drže nůž nastavený, dával pronásledovaným najevo, že má namířeno proti jejich tělesné neporušenosti. Tím je odňata půda obraně, že stěžovatelu jednání neodpovídal čin na to následovavší a že na straně přímého pachatele šlo o vykročení z příkazu. Snaží-li se stížnost dokázati správnost svého dovozování i poukazem na to, že by stěžovatel byl beztrestným v tom případě, kdyby se byl S. přes návod nerozběhl za společností, nýbrž zůstal státi — je na omylu. Zapomíná, že by pak bylo věc uvažovati s hlediska § 9 tr. zák., jenž svou povahou není ničím jiným nežli návodem podle § 5 tr. zák., jenž zůstal bez výsledku. Bez úspěchu musí zůstat i další poukaz stížnosti, že se stěžovatel choval po té, když S-a zasáhl, již úplně trpně a nijak jeho činu nenapomáhal. Neboť jeho trestná zodpovědnost ve smyslu § 5 tr. zák. byla úplně založena již tím, čeho se dopustil a nebylo zapotřebí, by ještě při samém činu přímého pachatele nějak činně napomáhal. Na tvrzení stížnosti, že stěžovatel nemohl ani zabrániti provedení činu S-ova, zbytečno odpovídati, poněvadž je v příkrém rozporu s celým zjištěným jednáním stěžovatelovým, zvláště, když tento neprojevil ani slovem ani skutkem svůj nesouhlas s nápotomním počínáním S-ovým. Mínil-li posléze stížnost, že S. neměl a nemusil poslechnouti, má pravdu; poslechl-li však, musí stěžovatel za to zodpovídati. Všechny ostatní vývody zmateční stížnosti nejsou v pravdě ničím jiným nežli nepřipustným brojením proti přesvědčení soudcovskému, založeným na volném uvažování průvodů (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.). To platí zejména o vývodech, jimiž naznačuje, že obžalovaný nemyslel věc vážně, že nemohl tušiti, že jeho výzvu bude S. bráti vážně, že obžalovaný nechtěl ani nezamýšlel S-u k činu přiměti a tomu podobné. Neboť vše to se přiči rozsudkovým zjištěním, stavem věci, tudíž po zákonu (§ 270 čís. 5 tr. ř.) odůvodněným a proto závazným. Činnost stěžovatelova neskladala se jen ze slov »prožeň je«; padají proto všechny závěry stížnosti opřené o tento předpoklad. Odsuzující rozsudek odpovídá stavu věci i zákonu, takže nemůže býti řeči o pouhém přestupku podle § 431 tr. zák. Zmateční stížnost bylo tudíž zavrhnouti jako bezdůvodnou.

Čís. 3086.

Podle § 335 tr. zák. jest trestnost opomenutí podmíněna tím, že ten, kdo se ho dopustil, porušil tím svou povinnost.

Neodvratitelné jednání a výlučné zavinění poškozeného ruší příčinnou souvislost mezi jednáním (opomenutím) pachatelovým a nastalým výsledkem (dotek elektrického drátu ze svévole a lehkomyšlnosti).

(Rozh. ze dne 11. února 1928, Zm II 367/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 17. května 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zrušil napadený

rozsudek jako zmatečný a sprostil obžalovaného podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby, že dne 11. srpna 1926, dav ve V. ze slámy skládati stoh přímo pod dráty elektrického vedení o silném napětí a za silného větru, dopustil se činu, o němž mohl podle následků, které každý snadno poznati může, nahlížeti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnoství života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského, při čemž z toho nastala smrt Vojtěcha P-e, a že tím spáchal přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti nelze upřítí oprávnění, pokud, uplatňujíc důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., namítá, že ve skutkovém ději rozsudkem zjištěném není příčinné souvislosti mezi opomenutím obžalovaného a nehodou P-ovou a že je tu výhradně zavinění tohoto. Napadený rozsudek, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 335 tr. zák., nevidí zavinění obžalovaného v tom, jako obžaloba, že totiž přímo pod dráty elektrického vedení o silném napětí a za silného větru dal ze slámy skládati stoh, nýbrž podle rozsudkových zjištění v tom, že obžalovaný, ačkoliv viděl nebezpečí a věděl o nebezpečí elektrického proudu a sám napomínal P-e, by si nehrál s dráty, přes to ho nesehnal se stohu, neb aspoň ho energicky nevyzval, by takové žerty nedělal, a také se nepřesvědčil o tom, zda P. tehdy, když ho vyzval, by slezl ze stohu, skutečně slézá, pokud se týče, zda již slezl. Podle toho, co uvedeno, má napadený rozsudek za to, že obžalovaný způsobil a zavinil P-ovu smrt tím, že neopatřil vše, čeho bylo třeba, by k nehodě nedošlo, takže bylo nalézacímu soudu příčinou úrazu a proviněním obžalovaného ono jeho opomenutí. Z těchto rozsudkových zjištění třeba vycházeti a jediné z tohoto hlediska nutno věc posuzovati. Podle § 335 tr. zák. je trestnost opomenutí podmíněna tím, že ten, kdo se ho dopustil, porušil tím svou povinnost. Není-li tato podmínka splněna, nejde o trestný čin podle § 335 tr. zák., byť i tu byly všechny ostatní předpoklady skutkové podstaty tohoto §. Zrušovací soud nevidí však, že by v tomto konkrétním případě nedostatek důrazného vyzvání P-e, a okolnost, že se obžalovaný nepřesvědčil o tom, zda již P. slezl, byla opomenutím, které by spadalo pod ustanovení § 335 tr. zák. Nutno uvážiti, že P., dospělý muž, člověk zdravého rozumu, znal podle rozsudkového zjištění velmi dobře nebezpečí zacházení s dráty elektrického vedení, neboť sdělil Josefu a Anežce M-ovým, Bohumilu M-ovi, Vilému K-ovi a Aloisu N-ovi téhož dne před úrazem své pocity při doteku drátu elektrického vedení slovy: »že, když se jen jeden drát vezme do ruky, to jen pěkně brní«, a se dále vyjádřil ke svědku M-ovi, když ho tento spolu s čeledínem V-em napomínal, by drát nechytal, že se musí zabít: »jeden drát nic neudělá, jediné když se chytí drátů dvou«. Nelze též přehlédnouti, že podle zjištění napomínal obžalovaný již dopoledne onoho dne P-e, by si nehrál s dráty, že též manželka obžalovaného tak činila a že když odpoledne téhož dne byla sláma na stohu již uložena, obžalovaný vyzval opět P-e, by slezl se stohu. Za tohoto stavu věci nutno tvrditi, že nebylo třeba, by obžalovaný ještě důrazněji napomenul P-e nebo snad se přesvědčil, zda tento

uposlechl jeho výzvy a slezl se stohu. Mohlť obžalovaný, vyzvav P-e po skončení práce na stohu, by odtud slezl, právem předpokládati, že P. tak učiní jako ostatní, poněvadž neměl již na stohu co činiti. Tím dostál obžalovaný úplně své povinnosti, učiniv vše, co bylo v jeho moci. Není předpisu, z něhož by bylo lze vyvozovati, že by se byl snad musil přesvědčiti o tom, že P. skutečně se stohu slézá, a ani sebe důraznější napomenutí nebylo by patrně zabránilo svévolnému a úžasně lehkomyslnému sáhnutí P-e na dráty elektrického vedení. Podle rozsudkových zjištění jde nade vši pochybnost najevo, že nalézací soud bere za prokázáno, že se P. svévolně a úmyslně dotkl i druhou rukou elektrického drátu, chtěje se elektrisovati. Tomu-li tak, je to neodvratitelné jednání a výlučné zavinění P-e, jež ruší příčinnou souvislost mezi jednáním (opomenutím) obžalovaného a nastalým výsledkem. Nelze se tedy ani dovolávati rozhodnutí čís. 2334 tr. sb. n. s., kde byl skutkový děj docela jiný. Je-li však přerušena příčinná souvislost mezi opomenutím obžalovaného a nastalým výsledkem, je patrné, že neprávem byl obžalovaný uznán vinným podle § 335 tr. zák. Je tu proto důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., a poněvadž nepřichází tu v úvahu ani jiné trestní ustanovení, bylo zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a obžalovaného ve smyslu § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby sprostiti.

Čís. 3087.

Při přidělové akci jsou orgány Státního pozemkového úřadu vrchností ve smyslu § 68 tr. zák.; výtká stranickosti nemusí tu býti vždy pronesena pachatelem u vědomí, že svým jednáním zlehčuje veřejnou autoritu (§ 312 tr. zák.), nýbrž může tu jíti po případě o pouhou kritiku, byla-li pronesena starostou a zástupcem (důvěrníkem) zájemníků.

(Rozh. ze dne 13. února 1928, Zm II 370/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem obžalovaného a státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 28. května 1927, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem šíření nepravdivých zpráv podle § 18 čís. 1. a 2. zákona na ochranu republiky a přestupky podle §§ 312 a 314 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

I když nelze přisvědčiti vývodům zmateční stížnosti, že při přidělové akci není Státní pozemkový úřad vůbec vrchnostenskou osobou, nýbrž pouze stranou, která vyjednává se stranou druhou, s přidělci, jest zmateční stížnost potud v právu, že nejsou nalézacím soudem dostatečně zjištěny známky skutkové podstaty §§ 312 a 314 tr. zák. Tvzení, že nějaké jednání je stranickým, nemusí býti vždy urážkou, nýbrž může za určitých předpokladů býti pouhou kritikou a nemusí tu vždy při výtce